



R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Qvalis deliberatio requiratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

de voti, cessatione, satis erit de hac materia completa tractatio.

2. Dividitur autem votum. Primò, in absolutum, pure conditionatum, & penale.

Secundò, in solemne, id est, quod acceptatur in Ecclesia: & simplex, quod privatim emittitur.

Tertiò, in necessarium, hoc est, de præcepto debito; & in liberum, seu, ut alij loquuntur, in commune, & singulare.

Quartò, in reale, in quo promittitur res externa, in personale, in quo votetur actio personæ; & in mixtum in quo utraque.

Quintò, in affirmativum, quo scilicet promittitur aliquid positivum, v.g. elemosyna, & in negativum, quo aliquid negativum, v.g. abstinencia à carnibus.

3. Adde denique, quasdam alias divisiones accidentales: v.g. in perpetuum, & temporale: in reservatum, & non reservatum: in publicum, & occultum, &c. quorum & similium explicationem, ubi opus erit, in deinceps afferendis non negligemus.

CAPUT X.

De libertate requisita in Voto.

§. I. Qualis deliberatio requiratur.

1. **E**A requiritur, & sufficit, quæ ad peccatum mortale? ita Sanch. Suar. Arag. Mol. apud Laym. lib. 4. n. 4. c. 1. n. 3. Quod ea requiratur; Ratio est, quia votum est lex, quæ sibi vovens imponit; at imponere sibi, ut etiam alteri obligationem, ex se grave quid est, nec est rationabile, eam posse sine maturo iudicio, plenòque imperio libertatis, imponi. Nam propterea semiplena libertas, quæ est in semidormiente, & semibrio, vel in primis quibusdam motibus, licet sufficiat ad culpam venialem, non tamen ad Votum: quia hoc modo grave aliquod onus sine maiora discussione imponderetur vovendi. Quod ea sufficiat, ratio est, quia illa deliberatio, quæ in peccando sufficit ad demeritum, sufficit ad Voti meritum; & recte Glossa cap. Mulier, 32. q. 1. Quæ (ait) per tantam deliberationem potest obligari diabolo, nempe per peccatum, potest etiam obligari Deo, nempe per Votum. Non ergo requiritur omnis convenientia, & disconvenientia exacta discussio circa Votum mittendum; sed, si recte satis pauci essent qui vera Vota conciperent, cum communiter in calore timoris, vel iracundia, imò non raro, in fervore devotionis, Vota emitti soleant. Nec statim poenitere Voti facti, vel quod sine calore Votum non fuisset emissum; signa sunt non adfuisse debitam deliberationem: sapientissime enim multa deliberatè in aliqua circumstantia sunt, quorum statim poenitet, & in alia circumstantia omnino rejicerentur.

2. Dices: Vovere sine exacta discussione prædicta, ut, v.g. in calore iracundia: affert aliquando peccatum veniale, sicuti afferre mox dicemus, vovere cum sola deliberatione semiplena, quia in utroque casu deest prudentia in vovendo; ergo non validum est Votum, cum Deo gratiam esse non possit, quod fit cum peccato. Respondet, negari debere consequentiam. Ratio est, quia cum in nostro casu jam ponatur libertas necessaria, ut supponimus, ponitur jam completè votum in substantia, & solum defectus est in circumstantia extrinseca, id est, votum conjungitur cum defectu exactioris discussionis: quare Deus acceptat sacrificium, & quodcunque opus in substantia bonum: & non respicit culpam venialem, qua quis, verbi gratia, per aliquam levem negligentiam, vel vanam gloriam, illa operatur.

3. Vovere autem cum sola semiplena deliberatione, quæ cum ad Voti substantiam non sufficiat, Votum veniale non constituit, semper est veniale. Sic Suar. Sanchez, Caiet. Valent. apud Castr. Pal. tom. 3. rr. 13. d. 1. p. 4. n. 5. quia tunc si ve in Voto de gravi, si ve de levi semper adest

deus prudentia, quæ non videtur posse ascendere ad deordinationem mortalem.

Excipit primò Castr. Pal. ibid. nisi ob vovendum cum imperfecta deliberatione exponeret se quis periculo vovendi aliquid, graviter illicitum; excipit secundo Sanchez cum Suario apud eundem ibid. nisi quando se quis exponeret periculo transgrediendi Votum grave. Sed certe vñtam mihi dabunt, tanti Doctores proferendi quod sentio. Vel hi casus sunt admodum Metaphysici, vel potius nulli. Si enim is, de quo loquimur, semiplenam habet deliberationem circa vovendum, semiplenam etiam deliberationem habebit circa periculum, cui se exponit: ergo non peccabit mortaliter sic se exponendo: nam ad mortale omnes semus plenam debere adesse deliberationem. Quod si iudicis posse occurrere casum, in quo quis semiplenè deliberatè voveat, sed plenè deliberatè videat prædictum periculum: mirum dices, & mihi, vel quid incredibile, vel quid valde Metaphysicum. Propterea, si iidem dicti Authores, Suar. Sanchez, Lell. apud eundem ibid. n. 2. & omnes dicemus, votum ex semiplena deliberatione non esse verum votum, atque adeo nullam afferre obligationem: ut modò n. 1. vidimus: quòdnam peccatum grave erit, illud, quod omni caret obligatione, non observare, ejusque fractionis periculo se exponere? Denique falsum est, hunc se exponere periculo vovendi rem tunc illicitam; Patet, quia nihil voveret, obstante scilicet semiplena, seu imperfecta deliberatione, quæ substantiam voti de medio, ut dictum est, omnino tollit: qui autem non verè voveret, nec illicitè vovere verè poterit.

Quando dubium incidit, an votum cum debita deliberatione fuerit conceptum; quid præsumendum? *supra* lib. 1. cap. 3. §. 17. de Votum.

§. II. An ad Votum sufficiat deliberatio virtualis.

1. **O**vidiam exacto probationis anno ritè ad Oratorium accessit, vota professionis coram Prælate ex vero animo emissurus: illa tamen ex scripto recitavit quidem, sed profus nulla actuali deliberatione, animo nimirum distractus, atque ad omnia alia, præter ipsa vota, intentus, & quod caput est, affirmat se voluntariè distractiones illas admisisse. Dubitavit, an sine necessitate eadem ratificandi, valida fuerint sua vota. Dixi valida fuisse. Sanchez lib. 4. in Dec. cap. 1. n. 6. Castr. Pal. lib. 3. alique Ratio fuit, quia jam adfuit deliberatio, seu intentio virtualis, quæ sufficit ad validitatem voti: Sicut enim virtutis intentio sufficit administranda Sacramenta, imò & ad omnes humanas actiones præstandas, sic ad vovendum. Tercò, si sola adfuisse habitualis, vel indirecta, ut si dormiens, vel ebrius vota legisset, nullatenus fuissent valida: Verum, quænam sit intentio actualis, virtualis, habitualis, indirecta, in opusc. 3. de sacrif. lib. 2. cap. 1. §. 2. explicuimus, quare ibi dicta huc à te sunt omnino transferenda.

Metus qua ratione impediatur obligationem voti, satis *supra* lib. 1. cap. 2. §. 4. disputavimus: De errore verò, vel ignorantia in votis, dicam mox cap. 13.

CAPUT XI.

De Proposito requisito ad Votum.

1. **P**ropositum est voluntas deliberata aliquid faciendi, quæ quidem semper prærequiritur in voto. Propositum enim continet solam voluntatem faciendi opus: Promissio huic voluntati, seu intentioni addit aliam voluntatem, se nimirum alteri, & in casu voti, Deo obligandi.

2. Hinc fit solum propositum non esse votum. An verò (ut id obiter hinc decernam) nolle facere illud bonum, quod firmiter quis proposuerat, sit veniale (nam certum est non esse mortale, nisi aliàs sit sub mortali preceptum)